

Irena Joveva, poslanka Evropskega parlamenta
Evropski parlament
Rue Wiertz 60, 1000 Bruselj

Ljubljana, 15. september 2022

Gospodom
Bobu Chapeku, izvršnemu direktorju Disneyja,
Reedu Hastingsu, izvršnemu direktorju Netflix in
Andyju Jassiju, izvršnemu direktorju Amazona

ZADEVA: (Ne)uporaba slovenskega jezika na vaših v Sloveniji prisotnih digitalnih platformah

Spoštovani,

v svetu, ki se vse bolj razvija, mi pa postajamo vedno bolj povezani in soodvisni, moramo nameniti posebno skrb tistim, ki so tako ali drugače del manjšin(e). Sem sodijo tudi jeziki, kot je slovenski; jeziki z manj govorkami in govorci. S tem pismom želim izraziti globoko zaskrbljenost in razočaranje, ker na slovenskem trgu že prisotne digitalne platforme, katerih izvršni direktorji ste in ki ponujajo svoje storitve ter vsebine tudi otrokom, mladini in starostnikom, ne podpirajo oziroma ne omogočajo niti sinhronizacije v slovenski jezik niti slovenskih podnapisov.

V skladu z 21. členom Listine Evropske unije o temeljnih pravicah¹ je prepovedana vsakršna diskriminacija na podlagi različnih okoliščin, vključno z jezikom, medtem ko 22. člen Listine in 3. člen Pogodbe o Evropski uniji² Evropsko unijo zavezujeta k spoštovanju bogate kulturne in jezikovne raznolikosti, zlasti s poučevanjem in z razširjanjem jezikov držav članic.

Direktiva 2010/13/EU³ navaja, da je pravica invalidov in starejših do udeležbe in vključevanja v kulturno in družbeno življenje v Evropski uniji neločljivo povezana z zagotavljanjem dostopnih avdiovizualnih medijskih storitev, pri čemer mora dostopnost med drugim vključevati znakovni jezik, podnaslavljanje, zvočne opise in preproste menije. Nadalje 9. člen te direktive opredeljuje, da ne sme priti do kakršnekoli diskriminacije, vključno z diskriminacijo na podlagi etnične pripadnosti, državljanstva, invalidnosti ali starosti.

Evropska unija se rada ponaša s svojo raznolikostjo, odprtostjo in enakopravnostjo. Večjezičnost je ena od najpomembnejših vrlin kulturne raznolikosti v Evropi in je ena od temeljnih vrednot Evropske unije. Njeno vodilo »združeni v raznolikosti« je najbolj opazno prav takrat, ko je slehernemu človeku omogočeno, da sprejema informacije in izraža svojo kulturo v svojem jeziku. Evropski državljanke in državljani si zaslužijo pravico do uporabe vsebin v maternem jeziku, ne glede na razširjenost določenega jezika po Evropski uniji.

¹ [Listina Evropske unije o temeljnih pravicah](#)

² [Pogodba o Evropski uniji](#)

³ [Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah](#)

Ponudba vsebin, s čimer se ukvarjajo tudi vaša podjetja, pokriva različne vidike, vključno s prostim časom, še pomembnejšo vlogo pa ima v izobraževanju ter socializaciji in vzgoji otrok. Uporaba vsebin v lastnem jeziku torej ni samo način za preprečevanje diskriminacije, temveč ima tudi vlogo pri vzgoji otrok in mladine v naši družbi. Če nam ne uspe zaščititi vzgoje otrok (tudi) v jezikih z manj govorkami in govorci, nam bo kot Evropejkam in Evropejcem spodletelo v spoštovanju raznolikosti.

Glede na vse omenjeno želim osvetliti dostopnost vaših digitalnih platform vsem Evropejkam in Evropejcem, vključno z vašim diskriminatornim pristopom, prav tako pa vas kot izvršne direktorje družb Amazon Prime, Disney+ in Netflix želim spodbuditi, da svoje storitve in vsebine ponudite tudi v slovenskem jeziku.

Enotni evropski trg namreč med drugim vključuje 27 suverenih držav EU, združenih v 24 uradnih jezikih. Vsi na tem enotnem trgu si zaslužijo enako obravnavo – z enako dostopnostjo po vsej Evropski uniji ne glede na lokacijo in čas prihoda digitalnih storitev – kot tudi pošteno obravnavo v skladu z zahtevami posamezne države članice. O tem govori tudi resolucija Evropskega parlamenta o enakopravnosti jezikov v digitalni dobi⁴, ki poudarja obstoj večjezičnega enotnega digitalnega trga v Evropski uniji.

Zato vas pozivam k ponovnem premisleku o vašem pristopu do enotnega evropskega trga, do vseh uradnih jezikov EU⁵, vključno s tistimi z manj govorkami in govorci, ter k enakopravni dostopnosti za otroke, starejše in invalide. Podkrepati želim predvsem poziv k dostopnosti vaših platform v slovenskem jeziku.

V interesu ohranjanja zdravega in delujočega enotnega evropskega trga se morajo vaše platforme prilagoditi tako, da ne prihaja do digitalne diskriminacije, vključno z diskriminacijo kateregakoli uradnega jezika EU.

Naj ponovim, da v tudi Evropskem parlamentu radi rečemo, da smo združeni v raznolikosti, ob tem pa poudarim, da je to nekaj, kar moramo resnično spodbujati, nekaj, za kar bi se morala boriti vsaka Evropejka in vsak Evropejec, predvsem pa je to nekaj, kar mora spoštovati vsako podjetje, ki deluje na enotnem evropskem trgu. To pomeni, da ne gre za to, ali obstaja zakonska podlaga, ki bi vam zapovedovala uporabo vseh evropskih jezikov, ali ne. Gre za pravico vsake posameznice in posameznika ter za to, da so naša raznolikost in vsi čudoviti evropski jeziki tisto, kar sestavlja naš evropski mozaik. Dajmo vsem Evropejkam in Evropejcem dostojanstvo in spoštovanje, ki si ga zaslužijo – v njihovem maternem jeziku.

Irena Joveva,
poslanka Evropskega parlamenta,
Renew Europe/Gibanje svoboda

⁴ [Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o enakopravnosti jezikov v digitalni dobi \(2018/2028\(INI\)\)](#)

⁵ [Uradni jeziki EU](#)